

PRAVILA ZA
KASKO OSIGURANJE
MOTORNIH VOZILA

ADRIATIC
OSIGURANJE

**PRAVILA ZA
KASKO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA**

ADRIATIC
OSIGURANJE d.d.

ADRIATIC

PRAVILA ZA KASKO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA

Temeljem članka 129. Statuta ADRIATIC osiguranje d.d. broj: OPU-IP:525/2018 (notarska obrada prečišćenog teksta) od 26. 04. 2018., te pribavljenoj Suglasnosti Agencije za nadzor br. 1.0.-059-960/15, od 13. 11. 2015., br. 01-06-3.059-77/20 od 07. 04. 2020. i br. 01-06-3.059-3531/20 od 16. 02. 2021. godine, Uprava Društva, na sjednici održanoj dana 16. 02. 2020. godine, utvrdila je i donosi prečišćen tekst

PRAVILA ZA KASKO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA

UVODNE ODREDBE

(1) Pravila za kasko osiguranje motornih vozila (u daljnjem tekstu - Pravila) primjenjuju se ovisno o sadržaju ugovora o kasko osiguranju na:

- 1) kasko osiguranje motornih vozila
- 2) osiguranje od rizika loma i nekih drugih rizika
- 3) osiguranje prtljage, putnih kolekcija uzoraka robe i drugih stvari u motornim vozilima.

(2) Pojedini izrazi u Pravilima imaju značenje:

- 1) osiguravatelj - ADRIATIC OSIGURANJE d.d.
- 2) ugovaratelj osiguranja - fizička ili pravna osoba koja sa osiguravateljem zaključuje ugovor o osiguranju. Ugovaratelj osiguranja i osiguranik mogu biti iste osobe
- 3) osiguranik - osoba čija je stvar odnosno materijalni interes osiguran i kojoj pripadaju prava iz osiguranja
- 4) premija - novčani iznos koji ugovaratelj osiguranja plaća temeljem ugovora o osiguranju osiguravatelju za preuzimanje rizika u osiguranje
- 5) franšiza - sudjelovanje osiguranika u osigurnini odnosno preuzimanje dijela naknade novčanog iznosa nastale ukupne štete na predmetu osiguranja, od strane osiguranika. U slučaju kada je ugovorena franšiza, osiguravatelj pravno zainteresiranoj osobi (osiguraniku, korisniku osiguranja, vinkulantu), u visini ugovorene franšize, odbija dio pravno osnovanog iznosa štete (osigurnine). Franšiza, u ovom slučaju odbitna, može se ugovoriti u određenoj visini:
 - a) računajući od novonabavne cijene vozila

navedene u polici, a izraženoj u postotku

b) računajući od budućeg utvrđenog iznosa osiguravateljno osnovane štete, a izraženoj u postotku.

- 6) svota osiguranja - novčani iznos na koji je stvar/ predmet odnosno imovinski interes osiguran
- 7) osigurnina - naknada za materijalnu štetu koju je osiguravatelj obvezan isplatiti temeljem ugovora o osiguranju, a po nastanku osiguranog slučaja
- 8) list pokrića ili druge isprave o osiguranju - pisane isprave koje privremeno zamjenjuju policu osiguranja, u koje se unose bitni sastojci ugovora o osiguranju
- 9) ponuda za osiguranje - isprava temeljem koje se sklapa ugovor o osiguranju te izdaje policu osiguranja, koja sadrži bitne sastojke ugovora o osiguranju te je prihvaćena od obiju ugovornih strana. Prihvatom ponude sklopljen je ugovor o osiguranju
- 10) policu - isprava kojom se potvrđuje da je između osiguravatelja i ugovaratelja osiguranja zaključen ugovor o osiguranju
- 11) obračunska policu - isprava koja sadrži obračun premije za narednu godinu, odnosno period osiguranja, koju izdaje osiguravatelj kod višegodišnjih i dugoročnih ugovora o osiguranju
- 12) osigurani slučaj - budući i neizvjestan štetni događaj, neovisan od isključive volje ugovaratelja osiguranja ili osiguranika, koji za posljedicu ima nastanak štete pokrivena ugovorom o osiguranju
- 13) predmet osiguranja - motorno vozilo sa standardno ugrađenim dijelovima i opremom od strane proizvođača, kao i druge osigurane stvari u vozilu i na vozilu.

OPĆE ODREDBE

TRAJANJE UGOVORA O OSIGURANJU

ČLANAK 1.

Ugovor o kasko osiguranju može se zaključiti:

- 1) za vrijeme od jedne godine ili za vrijeme kraće od jedne godine - kratkoročno osiguranje
- 2) za vrijeme duže od jedne godine - višegodišnje osiguranje

- 3) sa neodređenim trajanjem, kada je određen samo početak osiguranja, a osiguranje se nastavlja iz godine u godinu - dugoročno osiguranje. Kod dugoročnih i višegodišnjih ugovora o osiguranju osiguravatelj će prije isteka godine osiguranja dostaviti obračunsku policu za narednu godinu osiguranja.

POČETAK I PRESTANAK OBAVEZE OSIGURAVATELJA

ČLANAK 2.

(1) Obveza osiguravatelja iz ugovora o osiguranju počinje nakon isteka 24. sata dana koji je u ugovoru o osiguranju naveden kao početak osiguranja ako je toga dana uplaćena premija ili prvi obrok premije, ako drugačije nije ugovoreno.

(2) Obveza osiguravatelja prestaje nakon isteka 24. sata dana koji je u ugovoru o osiguranju naveden kao dan isteka osiguranja.

(3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen kao dugoročni (sa neodređenim rokom trajanja), njegovo djelovanje se automatski obnavlja i za narednu godinu osiguranja.

(4) Ako istek osiguranja nije određen ugovorom, svaka strana može raskinuti ugovor sa danom dospjeća premije, obavještavajući pisanim putem drugu stranu najkasnije 3 (tri) mjeseca prije dospjeća premije.

(5) Ugovorom se ne može isključiti pravo svake strane da raskine, odnosno otkáže ugovor kako je u stavku 4. ovoga članka predviđeno.

(6) Obaveza osiguravatelja iz ugovora o osiguranju prestaje i u sljedećim slučajevima:

- a) uništenjem vozila (totalna šteta)
- b) isplatom naknade štete po ostvarenom riziku krađe vozila
- c) isplatom naknade štete u visini ugovorene sume osiguranja po jednom štetnom događaju
- d) kada je ekonomski neopravdana popravka vozila (ekonomska totalna šteta)
- e) prodajom vozila.

PROMJENA PODATAKA O VOZILU I VLASNIKU VOZILA

ČLANAK 3.

(1) Ugovaratelj osiguranja je obavezan da izvrši prijavu promjena svih elemenata bitnih za identifikaciju vozila (registarski broj, broj motora, broj šasije, ostale tehničke karakteristike itd.). Osiguravatelj je obavezan da sve prijavljene promjene odmah registrira u dodatku uz policu.

(2) Promjenom nositelja prava vlasništva na osiguranom vozilu, ugovor o kasko osiguranju prestaje istekom 24. sata dana kada je novi vlasnik odnosno korisnik formalno-pravno preuzeo vozilo, ili stupio u posjed vozila.

(3) Temeljem pisanog zahtjeva osiguranika, osiguravatelj

može odobriti prijenos ugovorenih prava i obveza iz ugovora o osiguranju na novog vlasnika do isteka tekućeg osiguravateljnog razdoblja, pod uvjetom da je prenositelj prava i obveza uplatio premiju osiguranja u cjelini.

(4) Odredbe ovog članka primjenjuju se i kada je jednom policom osigurano više vozila.

(5) Usprkos promjenama u osobi vlasnika vozila ugovor može ostati na snazi, odnosno prava i obaveze mogu biti automatski prenesena u sljedećim slučajevima:

- 1) nasljeđivanje
- 2) prijenos unutar prvog nasljednog roda (npr. između supružnika, roditelja i djece)
- 3) prijenos sa korisnika leasinga fizičke osobe, na tu istu fizičku osobu, ili sa korisnika leasinga pravne osobe, na tu istu pravnu osobu, u kojem slučaju nije moguće prenijeti ranije pogodnosti iz ugovora o osiguranju koje je steklo samo leasing društvo.

(6) Prijenos prava i obveza iz točke 2. i 3. stavka 5. ovog članka moguće je jedino u slučaju ako prethodni vlasnik nije i neće iskoristiti svoje pravo na povrat premije za neiskorišteno osiguravateljno razdoblje definirano u članku 5. ovih Pravila.

(7) U slučaju zaključenja ugovora sa obročnim plaćanjem premije, ugovaratelj osiguranja je dužan obavijestiti osiguravatelja o eventualnoj promjeni adrese prebivališta/ boravišta za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju radi omogućavanja neometane korespondencije, u roku od 15 (petnaest) dana od dana promjene adrese prebivališta/ boravišta.

PLAĆANJE PREMIJE

ČLANAK 4.

(1) Ugovaratelj osiguranja plaća premiju odjednom, ako se drugačije ne ugovori. Plaćanje premije za vozila inozemne i carinske registracije te za osiguranja sa trajanjem kraćim od jedne godine isključivo se plaća odjednom.

(2) Ako je ugovoreno obročno plaćanje premije, tada ugovaratelj prvi obrok plaća u trenutku zaključenja ponude odnosno lista pokrića, ako nije drugačije ugovoreno.

(3) Ako ugovaratelj osiguranja ne plati dospjelu premiju, niti to učini koja druga zainteresirana osoba, ugovor o kasko osiguranju prestaje po samom zakonu, nakon isteka roka od 30 (trideset) dana od dana kada je ugovaratelju osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravatelja o dospelosti premije, na adresu koju je ugovaratelj osiguranja naveo prilikom zaključenja ugovora o osiguranju i koja se nalazi navedena na ponudi osiguranja i polici osiguranja. Dostava se smatra uspješnom i u slučaju ako se preporučena pošiljka vrati osiguravatelju sa adrese koja je navedena u ponudi i polici iz bilo kojega razloga koji je na strani ugovaratelja osiguranja/nije dostavio

obavijest o promjeni adrese u roku od 15 (petnaest) dana od promjene adrese, odselio, nepoznat na adresi... Ugovor o osiguranju prestaje i u slučaju kada preporučeno pismo osiguravatelja sa obavijesti o dospelosti premije nije moguće dostaviti, ili se bezuspješno pokuša dostaviti na adresu koju je ugovaratelj osiguranja naveo prilikom zaključenja ugovora o osiguranju i koja se nalazi navedena na ponudi, odnosno polici osiguranja.

(4) Za utvrđivanje prihvaćanja ponude, odnosno nastanka odnosa iz osiguranja, kao mjerodavna i pravovaljana smatra se i činjenica plaćanja dijela ili cijelog iznosa premije osiguranja.

(5) Smatra se da je prvi obrok premije plaćen kada je pošta, banka ili druga financijska organizacija, ovlaštena za platni promet, primila uplatu, a kod plaćanja svih ostalih obroka premije, smatra se da je premija plaćena kada je uplata evidentirana na računu osiguravatelja.

(6) Ako je ugovoreno plaćanje premije u obrocima, a osiguranik ostvari pravo na naknadu štete, ukupna dužna premija dopijeva na naplatu u cijelosti.

VRAĆANJE PREMIJE

ČLANAK 5.

(1) Plaćena premija može biti vraćena u slučaju:

- a) uništenja ili nestanka predmeta osiguranja
- b) odjave vozila kod nadležnog državnog tijela
- c) zbog računске greške pribavljača osiguranja
- d) promjene vlasnika vozila.

(2) Ako osigurana stvar bude uništena ili ako nestane prije početka obveze osiguravatelja, ugovaratelju osiguranja vraća se ukupni iznos plaćene premije.

(3) Ako osigurana stvar bude uništena ili ako nestane nakon početka obveze osiguravatelja od rizika koji nisu pokriveni osiguranjem ili je totalna šteta naknađena temeljem osiguranja od odgovornosti štetnika, ugovaratelju se vraća iznos plaćene premije za neiskorišteno vrijeme trajanja osiguranja od dana kada osiguravatelj primi pisani zahtjev ugovaratelja osiguranja, ako se u proteklom razdoblju trajanja osiguranja nije ostvario osigurani slučaj.

(4) Ako osigurana stvar bude uništena nakon početka obveze osiguravatelja od rizika obuhvaćenih osiguranjem, osiguravatelju pripada cijeli iznos plaćene premije za tekuću godinu osiguranja odnosno za ugovoreno razdoblje osiguranja.

(5) Ako se vozilo odjavi kod nadležnog državnog tijela uz predaju registarskih tablica, osiguranje se može otkazati i plaćena premija se vraća za neiskorišteno vrijeme trajanja osiguranja, ako se do tada nije ostvario osigurani slučaj, tj. ako osiguravatelj do tog vremena nije isplatio naknadu štete iz osiguranja.

(6) Ako se promijeni vlasnik vozila, a prava i obveze iz police nisu prenesene na novog vlasnika, prethodni

vlasnik ima pravo na povrat plaćene premije za neiskorišteno vrijeme trajanja osiguranja, ako se do tada nije ostvario osigurani slučaj, tj. ako osiguravatelj do tog vremena nije isplatio naknadu štete iz osiguranja.

(7) Osiguravatelj vraća uplaćenu premiju nakon pisanog zahtjeva ugovaratelja osiguranja, koji ima obvezu predočiti osiguravatelju potrebne dokaze o ispunjenju uvjeta za vraćanje premije.

(8) Ako se ustanovi greška u ponudi za kasko osiguranje, a osiguranik ne pristane na novu ponudu, tada se osiguraniku vraća cijeli iznos uplaćene premije, ako do tada nije prijavljena šteta. Ako je do tada prijavljena šteta, osiguravatelju pripada odgovarajući dio godišnje premije osiguranja.

(9) Premija za neiskorišteno vrijeme trajanja osiguranja, može se vratiti samo osiguranicima koji su zaključili potpuno kasko osiguranje sa trajanjem od najmanje godinu dana.

(10) Obračun premije osiguranja za povrat vrši se po principu „pro rata temporis” (obračun premije prema broju dana osiguranja).

OBAVEZE OSIGURANIKA

ČLANAK 6.

(1) Osiguranik je vlasnik vozila. Osim vlasnika vozila, osiguranikom se smatraju: supružnik osiguranika, djeca osiguranika, brat ili sestra osiguranika, usvojenik ili usvojitelj osiguranika, osoba koja sa osiguranikom živi u zajedničkom kućanstvu, djelatnik osiguranika te opunomoćenik osiguranika.

(2) Kada se ostvari osigurani slučaj na temelju kojeg se traži naknada iz osiguranja, osiguranik je dužan:

- 1) odmah poduzeti sve radnje i aktivnosti koje su u njegovoj moći radi otklanjanja i smanjenja štete na oštećenom predmetu osiguranja, pridržavajući se uputa osiguravatelja odnosno njegova predstavnika
- 2) odmah, a najkasnije u roku od 3 (tri) dana od saznanja prijaviti osiguravatelju ostvarenje osiguranog slučaja i što prije, a najkasnije u roku od 3 (tri) dana prijavu potvrditi u pisanom obliku
- 3) kod ostvarenja rizika provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe, protupravnog oduzimanja vozila, požara, eksplozije i prometne nezgode, štetu prijaviti u roku od 24 sata po saznanju nadležnoj policijskoj upravi i osiguravatelju
- 4) odmah po ostvarenju osiguranog slučaja, odnosno kada je to moguće, podnijeti osiguravatelju popis uništenih, oštećenih i nestalih stvari sa približnom procjenom njihove vrijednosti

5) do dolaska osiguravatelja ili njegova predstavnika na mjesto događaja ne promijeniti stanje oštećenih odnosno uništenih stvari, osim ako je promjena potrebna zbog javnog interesa ili radi smanjenja odnosno sprječavanja uvećanja štete.

(3) Osiguranik je dužan osiguravatelju pružiti sve podatke kojima raspolaže, a koji su neophodni radi utvrđivanja uzroka, obima i iznosa štete, a naročito dokaz da je prijava ostvarenje osiguranog slučaja nadležnom policijskom tijelu u svim slučajevima u kojima je to dužan učiniti.

(4) Ako osiguranik bez valjanog opravdanja ne izvrši preuzete obveze iz stavka 2. točki 1. i 3. te obvezu iz stavka 3. ovog članka, dužan je naknaditi štetu koja je na taj način prouzrokovana osiguravatelju

(5) Ako u toku trajanja osiguranja dođe do krađe ili gubitka ključeva, bez obzira na način i mjesto krađe ili gubitka, osiguranik je u obvezi da odmah osiguravatelju prijavi nestanak originalnih ključeva i izvrši zamjenu svih brava, ključeva i zaštitnih uređaja kod servisera i osiguravatelju dostavi dokaz o istom. U suprotnom, ako osiguranik ne prijavi nestanak originalnih ključeva, gubi pravo na naknadu štete po osnovu ostvarenja osiguranog rizika provalne krađe vozila, teške krađe, razbojničke krađe, razbojništva i neovlaštenog korištenja vozila.

(6) Prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, pretpostavlja se da osiguranik posjeduje dva originalna ključa motornog vozila.

(7) Osiguranik je dužan nakon prometne nezgode ili uočenog oštećenja vozila obezbijediti kontrolu prisutnosti alkohola, opojnih droga i lijekova koji utječu na psihofizičke sposobnosti vozača u organizmu, osim u slučajevima kada bi to bilo štetno po zdravlje. Ako neposredno nakon prometne nezgode ili uočenog oštećenja vozila u stanju mirovanja nakon koje nije pozvana policija osiguranik sam ne osigura kontrolu prisutnosti alkohola, opojnih droga i lijekova koji utiču na psihofizičke sposobnosti vozača u organizmu, osiguravatelj nema obavezu naknaditi štetu.

(8) Ako se posebno ugovori i plati dodatna premija za predmet osiguranja moguće je ugovoriti otkup isključenja iz stavka 7. ovog članka i to:

- ako neposredno nakon prometne nezgode ili uočenog oštećenja vozila u stanju mirovanja nakon koje nije pozvana policija sam ne osigura kontrolu prisutnosti alkohola, opojnih droga i lijekova koji utječu na psihofizičke sposobnosti vozača u organizmu. - Doplatak 7% na temeljnu kasko premiju uvećanu za tarifne doplatke i umanjenju za tarifne popuste i bonuse. Navedeno dodatno ugovaranje je moguće ugovoriti za vozila svih tarifnih grupa.

(9) Osiguranik je dužan nakon prometne nezgode ili uočenog oštećenja vozila obezbijediti minimalno četiri

fotografije šireg lica mjesta i oštećenja na vozilu, u protivnom osiguranik je dužan naknaditi štetu koja je na taj način prouzročena osiguravatelju.

UTVRĐIVANJE I PROCJENA ŠTETE

ČLANAK 7.

(1) Osiguravatelj je dužan pristupiti utvrđivanju i procjeni nastale štete najkasnije u roku od 3 (tri) dana od dana primitka pisane prijave o nastalom osiguranom slučaju. U suprotnom, osiguranik može početi sa procjenom i otklanjanjem štete, uz uvjet da prethodno osigura dokaze o uzrocima nastanka osiguranog slučaja i obimu štete. Ako osiguranik nije zadovoljan procjenom osiguravatelja, može uložiti prigovor osiguravatelju u pisanoj formi.

(2) U slučaju da se ugovorne strane ne slože prilikom zajedničkog utvrđivanja štete, svaka ugovorna strana, može tražiti da štetu utvrde stručnjaci - vještaci. Za vještace se u pisanom obliku imenuju osobe koje nisu u srodstvu ni u radnom odnosu sa ugovornim stranama. U slučaju nesaglasnosti imenovanih vještaka, ugovorne strane biraju trećeg vještaka čije je mišljenje konačno.

(3) Predmet vještačenja mogu biti samo sporne činjenice glede ostvarenja osiguranog slučaja, obima oštećenja i iznosa štete.

(4) Svaka ugovorna strana plaća troškove vještaka kojeg imenuje, a troškove trećeg vještaka, ugovorne strane ravnomjerno plaćaju.

(5) Nalaz vještaka je konačan i obvezuje ugovorne strane, a može se osporavati samo u slučaju računске greške.

FRANŠIZA - SUDJELOVANJE OSIGURANIKA U ŠTETI

ČLANAK 8.

(1) Ako je ugovorena franšiza to znači da osiguranik na svoj teret preuzima dio štete do iznosa ugovorene franšize. Radi se uvijek o odbitnoj franšizi ili od novonabavne cijene vozila ili od utvrđenog iznosa štete.

(2) Franšiza se može ugovoriti kod potpunog kasko osiguranja te kod potpunog kasko osiguranja sa osiguranjem od loma i od nekih drugih rizika u postotku od stvarne novonabavne cijene vozila.

(3) Ako je ugovorena, franšiza se ne primjenjuje u slučaju ostvarenja sljedećih rizika:

- 1) udara groma
- 2) pada zračne letjelice
- 3) oštećenja tapeciranih dijelova vozila prouzrokovana prilikom pružanja pomoći ozlijeđenim osobama u prometnoj nezgodi ili na neki drugi način
- 4) oštećenja na prtljazi, putnim kolekcijama uzoraka robe i natpisima na vozilu.

(4) Pri obračunu i obradi štete nastale nakon ostvarenja

rizika provalne krađe, razbojničke krađe, razbojništva ili protupravnog oduzimanja vozila, ako se drugačije ne ugovori odbija se obavezna dodatna franšiza u visini od:

1) 10% od utvrđenog iznosa štete.

(5) Od ukupnog iznosa obračunate štete iz stavka 4. odbija se samo iznos obavezne dodatne franšize za ostvareni rizik provalne krađe, razbojničke krađe, razbojništva ili protupravnog oduzimanja vozila, ako nije drugačije ugovoreno.

(6) Obavezna franšiza za rizik provalne krađe, razbojničke krađe, razbojništva ili protupravnog oduzimanja vozila se može otkupiti korekcijskim koeficijentom na stopu temeljne premije. Korekcijski koeficijent iznosi 1,10.

PRAVNA SITUACIJA NAKON OSTVARENJA OSIGURANOG SLUČAJA ČLANAK 9.

(1) Ako je nakon ostvarenja osiguranog slučaja vozilo oštećeno (djelomična šteta) i isplaćena naknada temeljem osiguranja, vozilo ostaje i dalje osigurano u visini njegove vrijednosti prema ovim Pravilima.

(2) Ako je vozilo uništeno ili nestalo (totalna šteta), tada osiguranje prestaje i to sa danom uništenja ili nestanka.

(3) Odredbe stavka 1. i stavka 2. ovog članka primjenjuju se i na osigurane stvari u vozilu i na vozilu, ako nije drugačije ugovoreno.

PISANI OBLIK ČLANAK 10.

(1) Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora o osiguranju valjani su samo ako su zaključeni u pisanom obliku.

(2) Prije ispostavljanja isprave o ugovoru o osiguranju - police, sa ugovarateljem se zaključuje ponuda za osiguranje. Ako je ponuda za osiguranje ocijenjena ispravnom od strane osiguravatelja (tarifera), ispostavlja se policu u roku od najviše sedam dana, od dana zaključenja ponude. Potpisom ponude za kasko osiguranje, osiguranik ostvaruje sva prava iz ugovora o osiguranju, odnosno ponuda i policu sastavni su dio ugovora o osiguranju.

(3) U slučaju da ovlaštena osoba osiguravatelja (tarifer) ocijeni ponudu neispravnom, ugovaratelju se nudi nova ponuda koju on može odbiti ili prihvatiti. Ako ugovaratelj prihvati novu ponudu, izrađuje se nova ponuda i policu za kasko osiguranje. Ako ugovaratelj ne prihvati novu ponudu, ugovor o osiguranju prestaje, a osiguravatelj vraća ugovaratelju do tada uplaćenu premiju, ako nije bilo prijavljenih šteta.

(4) Sve obavijesti i izjave koje se daju po odredbama ugovora o osiguranju, moraju se dati u pisanom obliku.

(5) Ugovaratelj osiguranja obavezan je točno prijaviti adresu svog prebivališta odnosno sjedišta u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju. Svaku promjenu adrese odnosno sjedišta tokom trajanja ugovora o osiguranju,

ugovaratelj je obavezan bez odlaganja u pisanom obliku prijaviti osiguravatelju. U protivnom, osiguravatelj ne snosi odgovornost za nemogućnost uspostave pisane komunikacije sa ugovarateljem te za posljedice koje za ugovaratelja na taj način nastupe.

PROMJENA PRAVILA OSIGURANJA I PREMIJSKOG SISTEMA ČLANAK 11.

(1) Ako osiguravatelj promijeni Pravila ili Premijski sistem, te promjene odnosit će se na ugovore o osiguranju koje osiguravatelj zaključi sa ugovarateljem nakon izvršenih promjena.

(2) Osiguravatelj obvezno uručuje ugovaratelju osiguranja važeća Pravila za kasko osiguranje motornih vozila prilikom zaključenja ugovora o osiguranju.

TERITORIJALNA VALJANOST OSIGURANJA ČLANAK 12.

(1) Osiguranje vrijedi dok se vozilo nalazi na teritoriju BiH i ostalih zemalja članica Sistema zelene karte, ako se drugačije ne ugovori.

(2) Osiguranje vozila inostrane i carinske registracije važi samo na teritoriju BiH.

(3) Osiguravatelj zadržava pravo da posebnim aktom isključi pokriće rizika krađe vozila za pojedine države. Sa ovakvim aktom ugovaratelj osiguranja se upoznaje prilikom ugovaranja - zaključenja osiguranja.

PRIJELAZ OSIGURANIKOVIH PRAVA PREMA ODGOVORNOJ OSOBI NA OSIGURAVATELJA - SUBROGACIJA ČLANAK 13.

(1) Isplatom naknade iz osiguranja na osiguravatelja prelaze sva osiguranikova prava prema osobi koja je odgovorna za štetu i to do iznosa isplaćene naknade.

(2) Ako je krivnjom osiguranika u potpunosti ili djelomično onemogućen prijelaz prava iz stavka 1. ovog članka, osiguravatelj se u odgovarajućoj mjeri oslobađa svoje obveze prema osiguraniku.

(3) Prijelaz prava sa osiguranika na osiguravatelja ne može biti na štetu osiguranika, te ako je naknada koju je osiguranik dobio od osiguravatelja niža od iznosa naknade na koju ima pravo, osiguranik ima pravo da mu se iz sredstava odgovorne osobe isplati ostatak naknade prije isplate osiguravateljeva potraživanja po osnovi prava koja su prešla na osiguravatelja.

(4) Izuzetno, ododredaba o prijelazu osiguranikovih prava na osiguravatelja, ova prava ne prelaze na osiguravatelja ako je štetu prouzročio supružnik, djeca osiguranika, brat ili sestra, usvojitelj ili usvojenik osiguranika, osoba koja sa osiguranikom živi u zajedničkom kućanstvu, uposlenik osiguranika te opunomoćenik osiguranika, osim ako su te osobe namjerno prouzročile štetu.

(5) Ako je neka od osoba iz prethodnog stavka bila

osigurana od odgovornosti, osiguravatelj može zahtijevati od njezina osiguravatelja naknadu iznosa koji je isplatio osiguraniku.

NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

ČLANAK 14.

U slučaju spora između ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika i osiguravatelja, nadležan je sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

POSEBNE ODREDBE

PREDMET KASKO OSIGURANJA MOTORNIH VOZILA

ČLANAK 15.

(1) Predmet kasko osiguranja su sve vrste motornih, priklučnih, radnih i tračnih vozila (u daljnjem tekstu: vozila) te njihovi sastavni dijelovi: alat, pribor, uređaji i oprema, koje u vozilo standardno ugrađuje proizvođač vozila.

(2) Ako se posebno ugovori predmet osiguranja mogu biti i stvari koje u vozilo standardno ne ugrađuje proizvođač vozila, već su naknadno ugrađene i ne smatraju se sastavnim dijelom standardnog tipa tog vozila, i to:

- 1) alat, dodatna oprema, priključni uređaji, pribor i rezervni dijelovi
- 2) radioaparati, televizori, CD uređaji, DVD uređaji, radio stanice, videouređaji, autotelefon, mobilni telefon, navigacijski uređaji, putni hladnjak, putni računar, klima uređaj te plinski uređaj za pogon motora
- 3) reklamni natpisi u vozilu i na vozilu.

(3) Sastavnim dijelovima radioaparata, kasetofona, CD uređaja, DVD uređaja, televizora, videouređaja, mobilnih telefona, radiostanica, autotelefona i navigacijskog uređaja smatraju se antena i zvučnici.

(4) Osiguranjem su pokrivena šteta na osiguranim stvarima iz stavka 2. ovog članka samo dok su pričvršćene na vozilo ili se nalaze u zaključanom vozilu.

(5) Svota osiguranja za stvari iz stavka 2. ovog članka je novonabavna cijena osigurane stvari. Kod obračuna naknade štete kao osnova služi svota osiguranja određena u ugovoru o osiguranju i to je ujedno maksimalna obaveza osiguravatelja za slučaj totalne štete.

(6) Osiguranje stvari iz stavka 2. ovog članka može se zaključiti samo uz uvjet da je i za vozilo zaključeno potpuno kasko osiguranje.

(7) Nije pokriven rizik provalne krađe, teške krađe, razbojništva i razbojničke krađe za stvari iz stavka 2. ovog članka, ako nema tragova obijanja vozila odnosno tragova nasilnog ulaska u vozilo.

OBIM KASKO OSIGURANJA

ČLANAK 16.

Po odredbama ovih Pravila može se zaključiti:

- a) potpuno kasko osiguranje
- b) potpuno kasko osiguranje sa osiguranjem od rizika loma i nekih drugih rizika
- c) djelomično kasko osiguranje.

OSIGURANI RIZICI POTPUNOG KASKO OSIGURANJA

ČLANAK 17.

(1) Potpuno kasko osiguranje pokriva štete prouzročene oštećenjem, uništenjem ili nestankom osiguranog vozila odnosno drugih osiguranih stvari u i na vozilu, nakon ostvarenja osiguranih rizika.

(2) Osnovni osigurani rizici potpunog kasko osiguranja su:

- 1) prometna nezgoda, primjerice: prevrnuće, sudar, udar, iskliznuće, survanje kao i ostala uništenja ili oštećenja vozila prouzrokovana od iznenadnih događaja pod djelovanjem iznenadne vanjske mehaničke sile djelovanja, uzrokovane svojom ili krivicom trećih osoba
- 2) pad ili udarac nekog predmeta
- 3) štete kod parkiranja: dodir nepoznatog vozila sa parkiranim, odnosno zaustavljenim vozilom
- 4) požar. Požarom, u smislu ovih Pravila, smatra se vatra nastala iznenada i neočekivano na vozilu od vatre nastale izvan ili u samom vozilu
- 5) šteta na električnoj instalaciji koja je posljedica pregrijavanja električne instalacije na vozilu nakon čega se na istoj razvio požar
- 6) požar na kablovima. Štete nastale uslijed kratkog spoja ili pregrijavanja kablova se ne priznaju, izuzev ako se razvio požar
- 7) udar groma
- 8) eksplozija, osim eksplozije od nuklearne energije
- 9) oluja - djelovanje vjetrova brzinom većom od 17,2 metra u sekundi odnosno 62 km na sat (8 stupnjeva po Beaufortovoj ljestvici)
- 10) tuča (grad)
- 11) snježna lavina odnosno štete nastale djelovanjem zračnog tlaka prouzročenog snježnom lavinom
- 12) pritisak snijega, pad snijega sa krova
- 13) odron stijene/udar kamena
- 14) pad zračnih letjelica svih vrsta
- 15) provalna krađa, protupravno oduzimanje vozila u namjeri da se upotrijebi za vožnju, razbojnička krađa i razbojništvo. Smatra se da je vozilo nestalo ako se ne pronađe u roku od 30 (trideset) dana od dana prijave nestanka vozila nadležnom policijskom tijelu. Navedeni rizik nije moguće ugovoriti za vozila na popravku u automehaničarskim i autoremontnim

radionicama i radionicama za pranje i podmazivanje.

- 16) troškovi zamjene svih brava, ključeva i zaštitnih uređaja. Ako u toku trajanja osiguranja dođe do krađe ili gubitka ključeva, bez obzira na način i mjesto krađe ili gubitka, osiguranik je u obavezi da izvrši zamjenu i osiguravatelju dostavi dokaz o istom
 - 17) manifestacija i/ili demonstracija
 - 18) lom stakla (sva stakla na vozilu uključujući stakla na svjetlima, žmigavcima i spoljašnjim ogledalima, izuzev staklenog krova i šibera)
 - 19) oštećenje tapeciranih dijelova osiguranog vozila prouzročeno prilikom pružanja pomoći osobama koje su povrijeđene u prometnoj nezgodi ili na neki drugi način
 - 20) prometna nezgoda i pogonska šteta nastale nakon ostvarenja rizika iz točke 15. ovog stavka
 - 21) prometna nezgoda, požar ili eksplozija nastali kao izravna posljedica pogonske štete
 - 22) zlonamjerni postupak ili objest trećih osoba
 - 23) namjerno prouzrokovana šteta na osiguranoj stvari radi sprječavanja veće štete na toj ili drugoj stvari ili radi sprječavanja većih povreda osoba
 - 24) šteta uzrokovana doticajem vozila koje je u pokretu sa divljači ili domaćim životinjama koje se nalaze na cesti na kojoj se odvija javni promet
 - 25) štete uzrokovane na dijelovima vozila od strane životinja (npr. ugriz, češanje, ogrebotine). Nisu pokrivenne posljedične štete kao ni štete nastale od životinja koje se prevoze vozilom ili se nalaze u putničkom prostoru
 - 26) iznenadno hemijsko ili toplotno djelovanje izvana.
- (3) Ako se posebno ugovori osiguranjem su pokriveni dopunski rizici: poplava, bujica i visoka voda. Ovi dopunski rizici se mogu ugovoriti samo kod zaključenog jednogodišnjeg potpunog kasko osiguranja za sve vrste motornih vozila osim za tračna vozila, vozila inozemne ili carinske registracijske oznake, vozila na popravku u automehaničarskim i autoremontnim radionicama i radionicama za pranje i podmazivanje i vozila za vrijeme zadržavanja u zemljopisnim granicama Europe.
- (4) Osiguranjem rizika iz prethodnog stavka obuhvaćene su samo štete koje nastanu na osiguranom vozilu za vrijeme dok traje poplava, bujica ili visoka voda.
- Poplavom se smatra stihijsko i neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.) zbog toga što se voda izlila iz korita i provalila obrambeni nasip ili branu, izlivanje vode zbog izvanredno visoke plime ili valova neobične jačine na moru i jezerima ili nadiranje vode iz umjetnih jezera. Poplavom se smatra

i neočekivano plavljenje terena vodom kao posljedica provale oblaka. Bujicom se smatra stihijsko i neočekivano plavljenje terena vodenom masom, koja se formira na kosim terenima zbog jakih atmosferskih oborina i slijeva ulicama i putevima. Visokom vodom smatra se iznimna pojava neuobičajenog porasta vodostaja u neočekivano vrijeme kao i podzemna voda nastala kao posljedica visoke vode. Obveza osiguravatelja za štete od visoke vode i podzemne vode kao njene posljedice počinje sa porastom visoke vode iznad unaprijed utvrđenih mjesečnih kvota vodostaja ili protoka izmjerenih pokazivačem vodostaja koji je najbliži mjestu štete. Za svaki pojedini mjesec normalan je najviši mjesečni vodostaj za posljednjih 20 (dvadeset) godina, koji pokazuje pokazivač vodostaja najbliži mjestu štete uz isključenje izuzetno visokih vodostaja.

OSIGURANI RIZICI DJELOMIČNOG KASKO OSIGURANJA ČLANAK 18.

(1) Djelomično kasko osiguranje pokriva štete nastale ostvarenjem određenih skupina rizika - kombinacija, a može se zaključiti za vozilo „bilo gdje se vozilo nalazilo” ili „samo za vrijeme mirovanja vozila”.

(2) Djelomični kasko „bilo gdje se vozilo nalazilo” može po izboru ugovaratelja osiguranja pokrivati sljedeće rizike - kombinacije:

- **kombinacija A)** požar, udar groma, eksplozija, oluja, tuča, snježna lavina, pad zračnih letjelica, manifestacija i demonstracija, pritisak snijega, pad snijega sa krova, odron stijene/udar kamena
- **kombinacija B)** oštećenje ili lom svih stakala na cestovnom osobnom vozilu (vjetrobansko staklo, zadnje i bočna stakla, svjetla (farovi), žmigavci i spoljašnja ogledala), i štete koje su neposredno prouzročene od divljači i domaćih životinja. Po ovoj kombinaciji ne može se osigurati stakleni krov i šiber kao ni zadnje vjetrobansko staklo kod kabriolet vozila
- **kombinacija C)** troškovi vuče, odnosno prijevoza osobnog automobila do mjesta prebivališta, odnosno sjedišta osiguranika, ako vozilo nije u voznom stanju zbog prometne nezgode nesreće ili kvara, kao i troškovi prijevoza vozača i putnika prijevoznim sredstvom u javnom prometu do mjesta prebivališta odnosno sjedišta, a najviše prema broju registriranih mjesta
- **kombinacija E) LOM STAKLA** - lom stakla na osobnom automobilu - oštećenje ili lom stakala na motornom osobnom vozilu (vjetrobansko staklo, zadnje i bočna stakla, osim staklenog krova i šibera), osim stakla na svjetlima i ogledalima. Po ovoj kombinaciji ne može se osigurati zadnje vjetrobansko staklo kod

kabriolet vozila

- **kombinacija KS) KASKO SUDAR** - štete nastale isključivo prilikom sudara sa poznatim motornim vozilom
- **kombinacija KSK) KASKO SUDAR I KRAĐA** - štete nastale prilikom sudara sa poznatim motornim vozilom, šteta potpune krađe vozila.

(3) Djelomično kasko po kombinaciji B i kombinaciji E pokriva štete na staklima nastale nakon ostvarenja osnovnih osiguranih rizika potpunog kasko osiguranja, navedenih u članku 17. stavku 2. Pravila izuzev rizika provalne krađe, protupravno oduzimanje vozila u namjeri da se upotrijebi za vožnju, razbojnička krađa i razbojništvo.

(4) Djelomično kasko osiguranje po kombinaciji E - lom stakla na osobnom automobilu, može se zaključiti i na polici osiguranja od autoodgovornosti. U tom slučaju vrijede posebne odredbe:

- 1) premija osiguranja određuje se u fiksnom iznosu
- 2) premija je godišnja i nepromjenjiva bez obzira na ostvarenje osiguranog rizika
- 3) trajanje kasko osiguranja ovisi o trajanju osiguranja od autoodgovornosti
- 4) u slučaju promjene vlasnika ličnog automobila u toku trajanja osiguranja, prethodni vlasnik nema pravo na povrat premije za neiskorišteno vrijeme trajanja osiguranja
- 5) maksimalno se mogu prijaviti 2 štete loma stakla po ovoj polici do iznosa od 1.000 KM po štetnom događaju.

(5) Djelomično kasko osiguranje „samo za vrijeme mirovanja vozila” može se ugovoriti samo po kombinaciji A, tako da su osiguranjem pokriveni sljedeći rizici: požar, udar groma, eksplozija, oluja, tuča, snježna lavina, pad zračne letjelice, manifestacija i demonstracija, pritisak snijega, pad snijega sa krova, odron stijene/udar kamena.

(6) Ovaj vid djelomičnog kasko osiguranja vrijedi samo za vrijeme dok se vozilo nalazi na mjestu koje je u ugovoru o osiguranju označeno bližom adresom, kao mjesto osiguranja, sa tim da vozilo bude smješteno u zaključanoj garaži. Ako se radi o vozilima namijenjenim za prodaju, koja su smještena na otvorenom prostoru, ovaj vid djelomičnog kasko osiguranja vrijedi samo ako je prostor ograđen i stalno čuvan.

(7) Uz djelomično kasko osiguranje nije moguće zaključiti osiguranje naknadno ugrađene opreme, prtljage te drugih stvari u vozilu i na vozilu, koje se ne smatraju sastavnim dijelom vozila.

(8) Djelomično kasko osiguranje zaključuje se bez sudjelovanja osiguranika u šteti - franšize, a ne vrijede ni odredbe o obaveznoj dodatnoj franšizi kod ostvarenja rizika provalne krađe te odredbe Pravila o bonusu i malusu.

KASKO OSIGURANJE VOZILA U DUGOROČNOM ZAKUPU - LEASINGU ČLANAK 19.

(1) Kod osiguranja vozila u dugoročnom zakupu (u daljnjem tekstu: leasing) prava iz ugovora o kasko osiguranju pripadaju zakupodavcu - davatelju leasinga (vlasniku vozila) koji se u policu upisuje kao osiguranik, ako se drugačije ne ugovori.

(2) U ponudi i polici osiguranja se obvezno upisuje da je osigurano vozilo u leasingu, vlasnik vozila - davatelj leasinga i broj ugovora o leasingu.

(3) Ako se ugovori drugačije od odredbe iz stavka 1. ovog članka, klauzula o vinkulaciji upisat će se na polici sukladno ugovoru o leasingu.

(4) Korisnik leasinga prilikom zaključenja osiguranja za vozilo nabavljeno putem leasinga ima pravo na bonus, malus i povlastice u skladu sa odredbama Pravila.

ISKLJUČENJE OBAVEZE OSIGURAVATELJA ČLANAK 20.

(1) Osiguravatelj nije u obvezi naknaditi štetu i troškove koji su prouzročeni ostvarenjem neosiguranih rizika, odnosno ako je šteta nastala:

- 1) zbog kvara na vozilu za vrijeme pogona (tzv. pogonske štete) npr. zbog greške u materijalu, istrošenosti materijala, kočenja, lošeg rukovanja, oštećenja na oprugama i amortizerima, probušnja ili prsnuća vanjske ili unutarnje gume, oštećenja dijelova vozila nakon vožnje sa praznom gumom, nedovoljnog podmazivanja, nedostatka vode u hladnjaku, oštećenja na električnim instalacijama, pretjeranog opterećenja, i drugih pogonskih šteta
- 2) zbog posljedica trošenja i habanja (istrošenost i starenje, uključeno ubrzana istrošenost i starenje) vozila
- 3) kao neposredna posljedica dugotrajnih hemijskih, termičkih, mehaničkih, električnih, atmosferskih i drugih utjecaja, uključujući oštećenja koja su nastala kao posljedica pranja vozila, poliranja, hemijskog čišćenja i ona oštećenja koja su nastala kao posljedica čišćenja snijega ili odleđivanja vozila, kao i redovne eksploatacije vozila
- 4) zbog smrzavanja tekućine u hladnjaku ili u bloku motora
- 5) na motoru ili drugim sklopovima na vozilu, kao posljedice gubitka ulja ili tekućine iz hladnjaka u toku nastavka vožnje, nakon oštećenja vozila
- 6) gubitkom pogonskog materijala zbog ostvarenog osiguranog slučaja
- 7) gubitkom ulja iz motora, diferencijala i mjenjača

ili gubitkom tekućine za hlađenje

- 8) od tereta koji se vozilom prevozi, osim u slučaju prometne nezgode
- 9) od tereta prilikom utovara ili istovara, osim pri utovaru ili istovaru dizalicom, ako se tom prilikom uže otkine ili dođe do loma dizalice odnosno uređaja za utovar odnosno istovar i od pada tereta vozilo bude oštećeno. Ako prilikom utovara ili istovara iz vozila sa samoistovarnim sandukom dođe do prevrtanja cijelog vozila, naknadiva je samo šteta na vozilu, nastala kao posljedica prevrtanja
- 10) zbog stavljanja vozila u pogon prije konačnog popravka, osim kada se radi o šteti nastaloj nakon privremenog popravka koji je nužan radi kretanja ili vuče vozila do radionice u kojoj se treba izvršiti privremeni ili konačni popravak
- 11) zbog tehničke neispravnosti vozila, osim kada je tehnička neispravnost nastala iznenada u toku vožnje i prouzrokovala ostvarenje rizika iz članka 17. Pravila, opterećenja preko dopuštene nosivosti, istrošenosti guma preko propisane granice istrošenosti, kao i drugim slučajevima kada je šteta nastala kao isključiva posljedica nepridržavanja ili povrede odredaba o zaštitnim mjerama
- 12) za vrijeme prijevoza i vuče vozila drugim prijevoznim sredstvom, osim kada je to naložio osiguravatelj
- 13) posredne štete: gubitak vremena, gubitak zarade, kazna, troškovi korištenja unajmljenog vozila, plaćanje po osnovi odgovornosti, naknade za garažiranje i čuvanje vozila, osim uz suglasnost osiguravatelja odobrene naknade za čuvanje vozila najnužnije potrebno vrijeme na mjestu nesreće ili na drugom najbližem pogodnom mjestu, ako se ne radi o mjestu prebivališta odnosno sjedišta osiguranika
- 14) umanjnjem vrijednosti vozila nakon popravka koji je izvršen u vezi sa osiguranim slučajem
- 15) ostvarenjem rizika provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe ili protupravnog oduzimanja, ako je počinitelj bračni/vanbračni partner djeteta osiguranika, brat ili sestra, usvojitelj ili usvojenik osiguranika ili osoba koja sa osiguranikom živi u zajedničkom kućanstvu, a ne radi se o osobi za čije postupke osiguranik odgovara po bilo kojoj osnovi
- 16) za vrijeme dok je vozilo mobilizirano od vlasti u mirnodopskim uvjetima i to od trenutka dolaska na prvo odredište do trenutka preuzimanja vozila, ako se drugačije ne ugovori
- 17) zbog rata ili ratu sličnih radnji, neprijateljstava, građanskog rata, revolucije, pobune, ustanka

ili građanskih nemira koji nastanu iz takvih događaja, mina, bombi, torpeda, eksplozivnih naprava ili drugih ratnih oružja, zarobljavanja, zapljene, oduzimanja, ograničenja ili zadržavanja i posljedica tih događaja ili pokušaja da se izvrše, sabotaže ili terorizma, građanskih nemira i nasilja, konfiskacije, rekvizicije i ostalih sličnih mjera koje provodi ili namjerava provesti neka vlast ili neka organizacija koja se bori za vlast, sabotaže ili terorizma počinjenog iz političkih pobuda

- 18) ako su osigurani i dopunski rizici: poplave bujice i visoke vode, osiguranjem nisu obuhvaćene štete:
 - a) od plavljenja vode izlivena iz kanalizacijske mreže, osim ako je do izlivanja došlo zbog poplave ili bujice
 - b) na vozilu dok se nalazi na prostoru između potoka, odnosno rijeke i nasipa
 - c) na vozilu dok se nalazi u živom ili suhom koritu potoka ili rijeke
 - d) na vozilu zbog kretanja preko poplavljenog terena, kada je vozaču bilo poznato da se kreće u susret stihijskom djelovanju vode, osim kada se radi o spašavanju ljudi.
 - 19) prevarom ili utajom od strane ugovaratelja osiguranja
 - 20) prevarom ili utajom treće osobe kojoj je vozilo dano u najam ili na korištenje, ako nije drugačije ugovoreno
 - 21) za vrijeme dok je već iznajmljeno vozilo dano u podnajam ili na korištenje
 - 22) ako odmah nakon ostvarenja rizika provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe, protupravnog oduzimanja vozila, požara i eksplozije, ne prijavi policiji ostvarenje tih rizika i policija o tome ne sastavi službenu zabilješku
 - 23) kao direktna ili indirektna posljedica potresa
 - 24) kao direktna ili indirektna posljedica terorizma.
- (2) Ako se drugačije ne ugovori i ugovaratelj ne plati odgovarajući doplat, osiguravatelj nije u obvezi naknaditi:
- 1) štetu prouzročenu prilikom sudjelovanja vozila na takmičenju radi postizanja najveće ili najveće prosječne brzine, reli takmičenja uključujući i službeni trening, štete koje nastanu nakon iznajmljivanja vozila (kod rent-a-car vozila)
 - 2) štete koje nastanu izvan zemalja koje nisu članice Sistema zelene karte ili koje nastanu u zemljama isključenim iz rizika pokrića, ako drugačije nije ugovoreno.

GUBITAK PRAVA IZ OSIGURANJA

ČLANAK 21.

(1) Osiguranik gubi prava iz osiguranja:

1) za vrijeme dok vozilom upravlja osoba bez odgovarajuće dozvole za upravljanje tom vrstom vozila, osim:

- a) kada vozilom upravlja osoba koja uči upravljati vozilom po propisima
- b) kada odgovorna osoba ili vozač koji je u radnom odnosu kod osiguranika za vrijeme dok upravlja tim vozilom, omogućiti da vozilom upravlja osoba koja nema potrebnu dozvolu za upravljanje tom vrstom vozila.

Kada odgovorna osoba ili vozač koji je u radnom odnosu kod osiguranika za vrijeme dok upravlja tim vozilom, ili primatelj najma (rent-a-car, leasing), omogućiti da vozilom upravlja osoba koja nema potrebnu dozvolu za upravljanje tom vrstom vozila, a da pritom za činjenicu neimanja potrebne dozvole nije znao odnosno nije mogao znati. U tom slučaju te osobe smatraju se osobe odgovorne za štetu u smislu članka 13. stavka 1. ovih Pravila.

Smatrat će se da vozač ima potrebnu vozačku dozvolu i tada kada mu je vozačka dozvola privremeno oduzeta ili zadržana od nadležnih tijela najviše do 90 dana

- c) ako je vozačka dozvola istekla, a vozač do nastanka osiguranog slučaja nije izgubio pravo na njeno produženje. Osiguranik gubi prava iz osiguranja u slučaju kada mladi vozač upravlja vozilom protivno odredbi članka 186. stavka 8. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u BiH (Službeni glasnik BiH 06/06, 75/0, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13).

2) za vrijeme dok vozilom upravlja vozač pod utjecajem alkohola, droge ili drugih opojnih sredstava i narkotika. Prema Pravilima smatra se da je vozač pod utjecajem:

- a) alkohola:
 - ako se analizom krvi ili drugom metodom mjerenja koncentracije alkohola u krvi utvrdi da količina alkohola u krvi iznosi 0,5 g/kg i više (0,5 promila i više) ili bez obzira na količinu alkohola u krvi, ako se utvrdi da pokazuje znakove alkoholne poremećenosti. Također, smatrat će se da je pod utjecajem alkoholne poremećenosti, ako nakon prometne nezgode odbije se podvrgnuti alkotestu, vađenju krvi i sl. (osim u slučaju kada bi uzimanje krvi bilo štetno po zdravlje

- npr. hemofilija...) tako da onemogućiti realno utvrđivanje prisustva alkohola u krvi

- ako se radi o kategoriji vozača sukladno odredbama članka 174. stavka 3. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u BiH, bez obzira na utvrđenu količinu alkohola u krvi
- ako se radi o profesionalnom vozaču ili vozaču koji ima dozvolu za upravljanje vozilima C i D kategorije, bez obzira na utvrđenu količinu alkohola u krvi
- ako neposredno nakon prometne nezgode sam ne osigura kontrolu svoje alkoholiziranosti, osim u slučajevima kada bi to bilo štetno po zdravlje.

b) droge ili drugih narkotika:

- ako se stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znakove poremećenosti zbog upotrebe droge ili drugih narkotika
- ako nakon prometne nezgode izbjegne ili odbije ispitivanje prisutnosti droga i drugih narkotika, ili napusti mjesto prometne nezgode, a to nije učinjeno zbog odlaska u zdravstvenu ustanovu uslijed zadobivenih povreda.

3) ako je šteta prouzrokovana namjerno, ili prijevarom:

- ugovaratelja osiguranja, osiguranika ili članova njihove uže porodice koji sa njima žive u zajedničkom kućanstvu, a ne radi se o osobi za čije postupke osiguranik odgovara po bilo kojoj osnovi
- vozača.

4) ako je do ostvarenja rizika provalne krađe vozila, opreme ili stvari došlo zbog toga što vozilo nije bilo zaključano ili su se ključevi nalazili u vozilu. Smatrat će se da je vozilo bilo otključano ako osiguranik prilikom prijave štetnog događaja osiguravatelju ne preda sve originalne ključeve vozila, uključujući i ključeve od zaštitnih uređaja

5) ako je vozilo oduzeto pravomoćnom sudskom odlukom ili rješenjem, nakon postupanja policije, financijske policije ili carine u zemlji ili inozemstvu

6) ako nakon prijavljene krađe vozila nije u mogućnosti predložiti osiguravatelju originalne ključeve, originalnu vlasničku knjižicu i originalnu potvrdu o registraciji (prometnu dozvolu) ukradenog vozila

7) za vrijeme dok vozilom upravlja osoba koja se ne nalazi u krugu osoba iz članka 6. stavka 1. ovih

Pravila, osim ako se drugačije ne ugovori

- 8) nakon zaključenja ugovora da u najam drugoj osobi vozilo koje nije u dugoročnom zakupu, osim ako se drugačije ne ugovori.

(2) Izuzetno, osiguravatelj se obavezuje naknaditi štetu nastalu zbog alkoholiziranosti ili utjecaja droge i drugih narkotika kod vozača vozila osiguranog od rizika potpunog kaska:

- ako se radi o ostvarenju rizika provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe ili protupravnog oduzimanja, a počinitelj nije supružnik, dijete osiguranika ili osoba koja sa osiguranikom živi u zajedničkom kućanstvu, odnosno ako počinitelj nije osoba za čije postupke osiguranik odgovara po bilo kojoj osnovi.

OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE

ČLANAK 22.

(1) Osnovica za obračun premije za krajnje potrošače - neobveznike poreza na dodanu vrijednost je stvarna nabavna cijena (fakturna cijena dobavljača uvećana za: carinu, moguću akcizu i porez) novog vozila na dan zaključenja ugovora o osiguranju.

Za osiguranike - obveznike poreza na dodanu vrijednost osnovica za obračun premije je stvarna nabavna cijena novog vozila umanjena za iznos poreza na dodanu vrijednost, na dan zaključenja ugovora o osiguranju.

Status obveznika poreza na dodanu vrijednost osiguranik dokazuje predloženjem zakonom propisanog obrasca, a porezni status osiguranika obvezno se upisuje u ugovor o osiguranju.

(2) Izuzetak od odredbe u prethodnom stavku su vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava, misija stranih država, predstavništava međunarodnih organizacija i stranih dopisništava, za koja nisu plaćeni carina i porezi, kod kojih je osnovica za obračun premije stvarna nabavna cijena novog vozila, umanjena za iznos neplaćene carine i poreza.

(3) Za vozila uvezena na povlasticu, kao osnovica za obračun premije može se uzeti stvarna nabavna cijena novog vozila umanjena za razmjerno oslobođanje od obveze plaćanja carine i poreza koje omogućuje povlastica.

Na ugovoru o osiguranju obvezno je istaknuti napomenu da će i naknada štete biti umanjena za postotak manje plaćene premije.

(4) Ako se radi o vozilu kojega nema u prodaji ni u cjenovniku motornih vozila, osnovica za obračun premije će biti stvarna nabavna cijena novog sličnog odnosno srodnog vozila.

(5) Za vozila muzejske vrijednosti, trofejna vozila, vozila sastavljena od dijelova dva ili više vozila i slično, osnovica za obračun premije je tržišna cijena određena posebnim sporazumom.

(6) Za osiguranje nestandardno ugrađene opreme i uređaja, osnovica za obračun premije je stvarna novonabavna cijena.

(7) Za osiguranje prtljage, putnih kolekcija uzoraka robe i drugih osiguranih stvari u vozilu, osnovica za obračun premije je vrijednost tih stvari.

(8) Za kombinacije djelomično kasko osiguranje KS i KSK, osnovica za obračun premije je ugovorena tržišna vrijednost vozila.

UTVRĐIVANJE IZNOSA NAKNADE ŠTETE

ČLANAK 23.

Nakon ostvarenja osiguranih rizika, šteta na vozilu može biti totalna ili djelomična.

A) Utvrđivanje iznosa naknade totalne štete

(1) U slučaju kada je vozilo pretrpjelo totalnu štetu nastalu ostvarenjem rizika provalne krađe, iznos naknade štete određuje se tako da se nabavna cijena novog vozila navedena na polici osiguranja umanjena za iznos amortizacije (istrošenosti) vozila, a dobiveni iznos štete umanjena za obveznu dodatnu franšizu, ako nije drugačije ugovoreno.

(2) Ako je totalna šteta nastala ostvarenjem ostalih osiguranih rizika, iznos štete se određuje da se stvarna nabavna cijena novog vozila definirana na polici osiguranja umanjena za iznos amortizacije, za procijenjeni iznos vrijednosti ostatka vozila te za ugovorenu franšizu.

(3) Amortizacija se utvrđuje prema: starosti vozila, prijednim kilometrima, tehničkoj zastarjelosti, potražnji za vozilom na tržištu i općem stanju vozila.

(4) Ako je totalna šteta nastala na vozilu uvezenom na povlasticu, utvrđeni iznos naknade štete umanjuje se za postotak manje plaćene premije (pravilo proporcije).

(5) Gornja granica obaveze osiguravatelja ne može biti veća od osnovice za obračun premije naznačene u ugovoru o osiguranju.

B) Utvrđivanje iznosa naknade djelomične štete

(1) U slučaju kada je vozilo pretrpjelo djelomičnu štetu, utvrđeni iznos troškova popravka, umanjuje se za tržišnu vrijednost dijelova koji se zamjenjuju. U trošak popravka računaju se i troškovi demontiranja, montiranja i mogući troškovi prijevoza.

(2) Ako je djelomična šteta nastala na vozilu uvezenom na povlasticu, naknada štete će biti umanjena za postotak manje plaćene premije (pravilo proporcije).

(3) Od iznosa troškova popravka djelomične štete ne odbija se odgovarajući iznos na ime

amortizacije zamijenjenih dijelova, osim kada se nabavljaju novi pneumatici (gume), multimedijalni uređaji (CD uređaji, navigacija, ekrani...), dijelovi ispušnog sistema (katalizator, fap filter), disk pločice, amortizeri ili filtri i to u postotku u kojem su ovi dijelovi amortizirani.

- (4) Ne naknađuju se troškovi popravka i zamjene oštećenih dijelova koji su utjecali na tehnička poboljšanja i povećanje vrijednosti vozila.
- (5) Osiguravatelj nije u obvezi naknaditi vrijednost cijelog vozila ili sklopa, ako se oštećeni ili uništeni sklop odnosno dio ne može nabaviti u vrijeme popravka vozila, a radi se o sklopu odnosno o dijelu koji je predviđen za zamjenu.
- C) Općenito o utvrđivanju iznosa naknade štete
- (1) Iznos naknade materijalne štete osiguranicima - obaveznicima poreza na dodanu vrijednost isplaćuje se umanjen za obračunati porez na dodanu vrijednost, dok se iznos naknade materijalne štete neobaveznicima poreza na dodanu vrijednost isplaćuje sa obračunatim porezom na dodanu vrijednost.
- (2) Ako vrijednost vozila na dan utvrđivanja visine štete umanjena za vrijednost ostatka vozila iznosi manje od troškova popravka, šteta će se utvrditi kao totalna.
- (3) Spašeni dijelovi uništenog odnosno oštećenog vozila ostaju osiguraniku i njihova vrijednost se utvrđuje prema stanju u kojem se nalaze u trenutku utvrđivanja štete. Utvrđena vrijednost spašenih dijelova umanjuje utvrđeni iznos štete.
- (4) Ako se u slučaju ostvarenja rizika provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe ili protupravnog oduzimanja vozila, vozilo pronađe prije isteka roka od 30 (trideset) dana računajući od dana prijave nestanka vozila nadležnom tijelu, osiguranik je dužan preuzeti vozilo.
- (5) Ako se vozilo ne pronađe u roku od 30 (trideset) dana, osiguranik ima pravo zahtijevati naknadu štete kao da se radi o potpunom uništenju vozila bez spašenih dijelova.
- (6) Ako se nestalo vozilo pronađe nakon roka od 30 (trideset) dana od dana prijave nestanka nadležnom tijelu, osiguranik ima pravo zadržati vozilo pod uvjetom da vrati primljenu naknadu uvećanu za zakonsku kamatu. Osiguraniku se naknađuje šteta nastala ostvarenjem osiguranih rizika na vozilu nakon nestanka.
- (7) Iznos naknade štete za osiguranu naknadno ugrađenu opremu, uređaje i druge osigurane stvari u i na vozilu, će se utvrditi u iznosu stvarno nastale štete, a najviše do iznosa svote osiguranja.

- (8) Isplatom naknade štete u visini ugovorene svote osiguranja, osiguranje prestaje.
- (9) Ako se osigurani slučaj ostvari prije dospelosti plaćanja premije, smatrat će se da je premija dospjela u trenutku ostvarenja osiguranog slučaja i osiguranik je dužan platiti premiju prije obrade štete.

NAKNADA OSTALIH TROŠKOVA U VEZI

SA OSIGURANIM SLUČAJEM

ČLANAK 24.

- (1) Osiguravatelj je u obvezi naknaditi:
- 1) troškove vuče ili prijevoza oštećenog vozila do najbliže radionice radi privremenog ili konačnog popravka
 - 2) troškove vuče ili prijevoza ostatka uništenog vozila ako je to učinjeno po nalogu osiguravatelja
 - 3) troškove čišćenja mjesta nesreće ili odvoza ostatka vozila do najbližeg mjesta gdje je dopušteno odlaganje. Ako je vozilo prevozilo teret, nisu pokriveni troškovi odvoza tereta
 - 4) štetu zbog uništenja ili oštećenja vozila nastalu prigodom spašavanja i sa tim u vezi vuče ili prijevoza
 - 5) štetu na odjevnim predmetima, pokrivačima i slično, nastalu zbog upotrebe tih predmeta pri gašenju požara
 - 6) štetu zbog nestanka stvari koje čine sastavni dio vozila
 - 7) štetu na vozilu, nastalu zbog kiše i snijega neposredno nakon oštećenja vozila.
- (2) Osiguravatelj nije u obvezi naknaditi:
- 1) troškove otklanjanja uzroka štete
 - 2) troškove izvlačenja vozila koje je skliznulo sa ceste ili puta, a na kojem nije nastalo oštećenje ili uništenje
 - 3) troškove intervencije vatrogasnog društva, auto-moto društva ili drugih organizacija, čija je dužnost da besplatno pružaju pomoć građanima ili svojim članovima, kada se ostvari osigurani slučaj.

UTVRĐIVANJE PREMIJE OVISNO O ŠTETNOM DOGAĐAJU

ČLANAK 25.

- (1) Pri potpunom kasko osiguranju svih vrsta motornih vozila i potpunom kasko osiguranju sa osiguranjem od rizika loma i nekih drugih rizika, osim vozila na popravku u radionicama, vozila inozemne i carinske registracije i kod posebnih oblika potpunog kasko osiguranja, osiguranicima sa najviše 10 osiguranih vozila, premija osiguranja utvrđuje se za svako vozilo posebno, ovisno o

broju ostvarenih osiguranih rizika, odnosno o proteklom vremenu bez ostvarenog osiguranog rizika. Potpuno kasko osiguranje sa dodatnim osiguranjem rizika loma predstavlja cjelinu, tako da na utvrđivanje premije utječu ostvareni rizici iz skupine osiguranih rizika potpunog kaska i ostvareni rizici iz skupine rizika loma i nekih drugih rizika.

Na osiguranje prtljage, uzoraka robe i ostalih stvari u i na vozilu, koje se ne smatraju sastavnim dijelom vozila, ne odnose se odredbe ovog stavka.

(2) Pri potpunom kasko osiguranju svih vrsta motornih vozila, osiguranicima sa 11 ili više osiguranih vozila premija osiguranja se utvrđuje za sva vozila i sve osigurane stvari u i na vozilu zavisno od odnosa iznosa isplaćenih šteta i naplaćene tehničke premije u protekle tri osiguravateljne godine.

SMANJENJE PREMIJE - BONUS

ČLANAK 26.

(1) Osiguranik koji zaključuje potpuno kasko osiguranje za najviše 10 vozila, sa trajanjem osiguranja od najmanje jedne godine i u tom razdoblju nije imao prijavljenu štetu, ima pravo na smanjenje premije - bonus za svako vozilo posebno u sljedećem godišnjem osiguravateljnem razdoblju. Pod prijavljenom štetom podrazumijeva se šteta koja je obrađena ili šteta koja je u postupku obrade odnosno šteta po kojoj osiguravatelj ima obavezu naknade.

Premija osiguranja smanjuje se:

- 1) 10% ako u protekloj godini osiguranja nije prijavljena šteta
- 2) 20% ako u protekle dvije uzastopne godine osiguranja nije prijavljena šteta
- 3) 30% ako u protekle tri uzastopne godine osiguranja nije prijavljena šteta
- 4) 40% ako u protekle četiri uzastopne godine osiguranja nije prijavljena šteta
- 5) 50% ako u proteklih pet ili više uzastopnih godina osiguranja nije prijavljena šteta, pri čemu se odobreni bonusi u vezanom nizu godina kumuliraju do maksimalnog iznosa odobrenih bonusa od 50%.

(2) Osiguraniku koji zaključuje potpuno kasko osiguranje za 11 ili više vozila, kod koga su isplaćene štete u protekle tri (dvije ili jednu) osiguravateljne godine iznosile manje od 80% od naplaćene tehničke premije, računa se bonus na premiju za sljedeću godinu osiguranja u visini polovine razlike 80% i postotka ostvarenog odnosa.

Osiguraniku iz ovog stavka koji u protekle tri godine osiguranja nije imao prijavljenu štetu, priznaje se bonus od 50% na premiju osiguranja za sljedeću godinu osiguranja.

(3) Odredbe o bonusu ne vrijede za vozila inozemne ili carinske registracije.

POVEĆANJE PREMIJE - MALUS

ČLANAK 27.

(1) Osiguraniku koji zaključuje potpuno kasko osiguranje za najviše 10 vozila, premija osiguranja se povećava za svako vozilo posebno - malus, ako je u tekućem razdoblju osiguranja prijavio tri ili više šteta. Malus se obračunava na iznos osnovne premije osiguranja uvećan za moguće doplatke i umanjen za moguće popuste za osiguravateljno razdoblje u kojem su štete nastale i naplaćuje se prilikom obrade štete.

Povećanje premije - malus iznosi:

- 1) kod treće štete - 30%
- 2) kod četvrte štete - 50%
- 3) kod pete štete -100%
- 4) kod šeste i svake daljnje štete - 200% od premije.

(2) Osiguraniku koji zaključuje potpuno kasko osiguranje za 11 ili više vozila, kod koga su isplaćene štete u protekle tri (dvije ili jednu) osiguravateljne godine iznosile više od 110% od naplaćene tehničke premije, računa se malus na premiju za sljedeću godinu osiguranja u visini polovine razlike 110% i postotka ostvarenog odnosa. Malus može iznositi maksimalno 50% od premije osiguranja.

Iznos isplaćenih šteta umanjuje se za iznos naplaćenih regresa po bilo kojoj osnovi.

(3) Odredbe o malusu ne vrijede za vozila inozemne ili carinske registracije.

OSTALE ODREDBE O BONUSU I MALUSU

ČLANAK 28.

(1) Za osiguranike koji zaključuju potpuno kasko osiguranje za najviše 10 osiguranih vozila vrijedi:

- 1) ne smatraju se prijavljenim štetama i ne utječu na bonus ni na malus štete nastale ostvarenjem sljedećih rizika:
 - a) udara groma
 - b) pada zračne letjelice
 - c) oštećenja tapeciranih dijelova vozila prouzrokovana prilikom pružanja pomoći povrijeđenim osobama u prometnoj nezgodi ili na neki drugi način
 - d) oštećenja na prtljazi i drugim osiguranim stvarima u vozilu i na vozilu
 - e) namjerno prouzrokovane štete na osiguranoj stvari sa ciljem sprječavanja veće štete na stvarima ili osobama

- g) prijavljene štete koje su regresirane po bilo kojoj osnovi ili su obrađene bez isplaćene naknade.
- 2) nakon prijenosa vozila na nasljednika, prava i obaveze iz odredaba o bonusu i malusu prenose se na nasljednika
 - 3) nakon prodaje osiguranog vozila pravo na bonus ne prenosi se na novog vlasnika vozila
 - 4) ako osiguranik promijeni osiguravatelja, priznaje mu se pravo na bonus samo ako priloži pisanu potvrdu prijašnjeg osiguravatelja o prethodnom trajanju osiguranja tog vozila i broju uzastopnih godina bez prijavljene štete
 - 5) osiguranik koji je u prethodnom osiguravateljskom razdoblju imao jednu ili više prijavljenih šteta gubi pravo na bonus u cjelini za sljedeće osiguravateljsko razdoblje
 - 6) osiguranik koji prvi put zaključuje potpuno kasko osiguranje sa trajanjem od najmanje jedne godine ima pravo na bonus za to vozilo, u iznosu od:
 - a) 10% ako po valjanoj polici osiguranja od AO ima bonus 20%
 - b) 20% ako po valjanoj polici osiguranja od AO ima bonus 25%, 30% ili 35%
 - c) 30% ako po valjanoj polici osiguranja od AO ima bonus 40%, 45% ili 50%.
 - 7) osiguranik koji prvi put zaključuje potpuno kasko osiguranje sa trajanjem od najmanje jedne godine za još jedno vozilo (osnovni osiguranik) ili ako član njegove porodice (dokaz je potvrda o stanovanju na istoj adresi i isprava o srodstvu) zaključuje kasko osiguranje za neko vozilo, odobrava se bonus od:
 - a) 10% ako je bonus osnovnog osiguranika po kasko polici 20%
 - b) 20% ako je bonus osnovnog osiguranika po kasko polici 30%
 - c) 30% ako je bonus osnovnog osiguranika po kasko polici 40% ili 50%.
 Bonus se može odobriti samo po jednoj osnovi. Ako osiguranik ostvaruje pravo na bonus po više osnova, odobrava mu se bonus po najpovoljnijoj osnovi.
 - 8) osiguraniku koji prvi put zaključuje osiguranje sa trajanjem kraćim od jedne godine, to se osiguravateljsko razdoblje ne uzima za sljedeću osiguravateljsku godinu kao temelj za priznavanje bonusa, bez obzira što nije imao prijavljenu štetu u tom razdoblju
 - 9) ako je osiguranje bilo prekinuto (zbog uništenja, prodaje i sl.) prije isteka osiguravateljske godine,

osiguranik ima pravo na isti bonus za isto vozilo ili za vozilo koje je nabavio, a pripada istoj premijskoj grupi, pod uvjetom da nije prijavljena šteta

- 10) ako je osiguranje prekinuto nakon isteka osiguravateljske godine, osiguranik ima pravo na bonus u smislu odredaba o bonusu kao da prekida nije ni bilo
 - 11) osiguranik može ostvareno pravo na bonus koristiti samo po jednom od navedenih temelja, za isto vozilo ili za drugo vozilo u okviru iste premijske grupe.
- (2) Za osiguranike koji zaključuju potpuno kasko osiguranje za 11 ili više vozila vrijedi:
- 1) bonus odnosno malus po odredbama Pravila obračunava se i na vozila koja osiguranik nabavi tokom tekućeg osiguravateljskog razdoblja
 - 2) u slučaju prekida osiguranja te ponovnog zaključenja ugovora o osiguranju obračunava se bonus odnosno malus na temelju odnosa isplaćenih šteta i naplaćene tehničke premije u posljednje tri osiguravateljske godine
 - 3) odredbe o utvrđivanju premije na temelju odnosa isplaćenih šteta i naplaćene tehničke premije primjenjuju se samo na osiguranike koji na kraju osiguravateljske godine posjeduju 11 ili više osiguranih vozila
 - 4) smatra se da šteta nije prijavljena, ako je u roku od tri godine obrađena bez isplate naknade ili je u potpunom iznosu regresirana po bilo kojoj osnovi
 - 5) osiguravatelj i osiguranik imaju pravo zahtijevati ponovni obračun bonusa odnosno malusa, ako se naknadno utvrdi da se obračun temelji na pogrešno utvrđenom odnosu isplaćenih šteta i naplaćene tehničke premije.

OSIGURANJE OD RIZIKA LOMA I NEKIH DRUGIH RIZIKA

PREDMET OSIGURANJA

ČLANAK 29.

- (1) Predmetom osiguranja od rizika loma i nekih drugih rizika mogu biti:
- 1) vučna i radna vozila - za osiguranje od loma cjeline
 - 2) radni uređaji: teretna vozila, autobusi, priključna i radna vozila.
- (2) Osiguranjem je obuhvaćeno i ulje i punjenje u uređajima, ako je njihova vrijednost sadržana u vrijednosti vozila.
- (3) Šteta na ulju i punjenje naknadit će se u postotku prema vijeku trajanja po važećim tehničkim propisima.

OSIGURANI RIZICI

ČLANAK 30.

(1) Osiguravatelj je obavezan naknaditi štetu u slučaju da ona nastane oštećenjem ili uništenjem osigurane stvari od nezgode u pogonu. Pod nezgodom u pogonu razumijevaju se nepredviđeni i iznenadni događaji u vezi sa korištenjem osigurane stvari zbog:

- 1) pogreške u konstrukciji, materijalu i izradi
- 2) direktnog djelovanja električne energije: kratkog spoja, atmosferske i druge prenapetosti, električnog luka i slično
- 3) pucanja ili raspadanja zbog djelovanja centrifugalne sile
- 4) nedostatka vode u parnim kotlovima i aparatima sa parom, osim u slučajevima koje prati eksplozija
- 5) mraza, osim zamrzavanja vode u sklopovima motora, tlaka leda, tlaka snijega i izravnog kretanja leda
- 6) nadtlaka i podtlaka
- 7) nefunkcioniranja uređaja za zaštitu ili regulaciju, kao i elemenata za automatsko upravljanje kojima je stroj opremljen
- 8) zaglavljenja tokom bušenja u bušotinama.

(2) Osiguravatelj je obavezan isplatiti naknadu za punjenje uljem osiguranih strojeva, samo u slučaju ostvarenja rizika iz prethodnog stavka.

VALJANOST OSIGURANJA

ČLANAK 31.

- (1) Predmet osiguranja je osiguran za vrijeme:
- 1) dok je montiran i spreman za rad
 - 2) dok radi
 - 3) kada se montira i demontira zbog premještanja i remonta (popravka) te za vrijeme trajanja remonta na mjestu gdje se osigurani predmet nalazi i u radionici osiguranika
 - 4) kada se prevozi u unutarnjem prijevozu zbog čišćenja, popravka i premještanja u krugu mikrolokacije pogona, a najviše do 15 km izvan kruga mikrolokacije.

RIZIK LOMA MOŽE SE UGOVORITI SAMO UZ POTPUNO KASKO OSIGURANJE

ČLANAK 32.

(1) Ugovor o osiguranju od rizika loma i nekih drugih rizika može se zaključiti samo uz zaključen ugovor o potpunom kasko osiguranju za isto vozilo.

(2) Potpuno kasko osiguranje i osiguranje od rizika loma i nekih drugih rizika predstavlja cjelinu glede franšize, bonusa i malusa.

OPSEG OBAVEZE OSIGURAVATELJA

ČLANAK 33.

(1) Za vučna vozila: traktore, motokultivatore i slično, te za radna vozila: servisna, vatrogasna, bagere i slično, osiguranje od rizika iz članka 30 vrijedi za cjelinu i djeluje neprekidno, tj. kako za vrijeme dok vozilo služi kao radni stroj, tako i za vrijeme dok vozilo služi kao vučno vozilo po putu.

(2) Za teretna vozila, autobuse, priključna vozila i radna vozila, osiguranje od rizika iz članka 30. vrijedi samo za radne uređaje na ovim vozilima koji su navedeni u ugovoru o osiguranju.

Motor čini sastavni dio radnog uređaja, samo ako isključivo služi za pokretanje radnog uređaja, a ne služi za vuču vozila.

Postolje na kojem se nalazi radni uređaj - šasija, vozačka kabina, karoserija, transmisija i ostali dijelovi vozila koji omogućuju kretanje (vuču) vozila ne smatraju se radnim uređajem ili dijelom radnog uređaja.

OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE

ČLANAK 34.

Osnovica za obračun premije utvrđuje se u smislu odredaba članka 22. ovih Pravila.

UTVRĐIVANJE IZNOSA NAKNADE ŠTETE

ČLANAK 35.

Iznos naknade štete iz osiguranja obračunava se u smislu odredaba članka 23. i članka 24. ovih Pravila.

RIZICI KOJI NISU OBUHVACENI OSIGURANJEM

ČLANAK 36.

(1) Osiguravatelj nije u obvezi naknaditi štete nastale ostvarenjem neosiguranih rizika, primjerice:

- 1) nedostaci i greške koje su postojale u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju, a koji su bili ili morali biti poznati osiguraniku ili osobi odgovornoj za pogon
- 2) izravne posljedice trajnih hemijskih, toplinskih, atmosferskih, mehaničkih i drugih utjecaja i uvjeta smještaja i rada, kao: oksidacije, starenja, korozije, zračenja, prekomjerne vibracije i slično
- 3) posljedice svih vidova trošenja, habanja, abrazije (struganja), erozije, kavitacije i slično
- 4) prekomjerne naslage: hrđe, vodenog kamenca, taloga, mulja slično
- 5) prenapetosti ili preopterećenost strojeva, strojnih i električnih uređaja, aparata i instalacija preko granica njihovih projektnih parametara
- 6) nedovoljno održavanje
- 7) stavljanje predmeta osiguranja u pogon prije konačnog popravka

- 8) šteta prilikom montiranja i probnog ispitivanja na novoj stvari
- 9) dinamičko vitlanje rotacijskih dijelova strojeva (turbomotora i slično)
- 10) nepridržavanje zakonskih i tehničkih propisa i uputa o tehničkoj eksploataciji osigurane stvari te nepridržavanje zaštitnih mjera
- 11) posredne štete: gubitak zarade, gubitak vremena, kazna i slično
- 12) štete nastale na: remenima, pokretnim trakama, gumama na vozilima i slično
- 13) štete nastale na gusjenicama vozila gusjeničara
- 14) štete za koje po zakonskim propisima ili po ugovoru odgovara proizvođač ili isporučitelj stvari
- 15) štete nastale u vezi sa troškovima popravka, ako se šteta utvrdi i popravak obavi prigodom redovnog ili povremenog pregleda radi održavanja.

STVARI KOJE SU ISKLJUČENE IZ OSIGURANJA

ČLANAK 37.

(1) Osiguranjem nisu obuhvaćene sljedeće stvari, pa ni kada je njihova vrijednost sadržana u vrijednosti osigurane stvari:

- 1) priključni uređaji na traktorima i poljoprivrednim strojevima
- 2) radni elementi poljoprivrednih strojeva, kao: raonici, diskovi, drljače, noževi, kose i zupci sa sječivom, motike, noževi sa nosačima i slično
- 3) dijelovi strojeva koji su izloženi direktnom toplinskom utjecaju, kao: obloge posuda i uređaja za izgaranje, rešetke ložišta, plamenici gorišta, elektrootporni grijači i slično, osim motora sa unutarnjim sagorijevanjem
- 4) dijelovi strojeva izloženi trošenju (zamjeni): sita, reljefne i druge zamjenjive obloge valjka, obloge grebena-šešljuga, fleksibilne cijevi, remenje, četke, obručja oplata (od gume, tekstila ili sintetičkog materijala), ulošci filtra, filter platna, sredstva za termičku izolaciju i začepljenje, dijelovi spojnice izloženih brzom trošenju (gumeni prstenovi, gumeni umetci, lamele i slično), prenosivi kablovi osim onih koji se automatski namotavaju na zavojnice, klizni i kotrljajući ležajevi unutarnjeg promjera do 100 mm
- 5) eksploatacijski materijal, kao: gorivo, mazivo, rashladna sredstva, hemikalije, sredstva za čišćenje
- 6) transportne trake, lanci i užad
- 7) gume na vozilima

- 8) gusjenice na vozilima gusjeničarima
- 9) alat koji se može mijenjati, kao: svrdlo, alati za lomljenje i sitnjenje, kalupi, matrice, noževi, uzorci i obloge na valjcima, pile, sita, brusno kamenje, žigovi (pečati)
- 10) ulje za podmazivanje
- 11) katalizatori
- 12) sredstva za začepljenje i izolaciju te sredstva za hlađenje u uređajima za hlađenje.

OSIGURANJE PRTLJAGE, PUTNIH KOLEKCIJA

UZORAKA ROBE I DRUGIH STVARI

U CESTOVNIM VOZILIMA PREDMET OSIGURANJA

ČLANAK 38.

(1) Predmetom osiguranja može biti:

- 1) prtljaga u autobusima, osobnim vozilima, kamp prikolicama, teretnim i specijalnim vozilima
- 2) putne kolekcije uzoraka robe, alat i pribor za obavljanje profesionalne djelatnosti, te pokretna tehnika (instrumenti, aparati, kamere i sl.) u ličnim automobilima i kombijima
- 3) predmet/i koji su naknadno nadograđeni i/ili ugrađeni u i/ili na osigurano vozilo. Radi se o predmetima koji nisu, kao dodatna oprema, računom uključeni u novonabavnu vrijednost/cijenu vozila nego su naknadno ugrađeni u/na osigurano vozilo (npr. aluminijski naplatci, spojleri, sportski ispušni sistem, ugrađeni audio i/ili video sistemi u vozilu, naljepnice i sl.).

(2) Predmeti iz stavka 1. osigurani su samo za vrijeme dok se nalaze u zaključanom vozilu ili su pričvršćeni u i/ili na vozilo. Svi spomenuti predmeti iz prethodnog stavka, osim alata i pribora za profesionalnu djelatnost, osigurani su i za vrijeme dok su smješteni u hotelu, prenoćištu ili stanu izvan mjesta stanovanja vlasnika stvari.

(3) Prtljagom se smatraju predmeti za ličnu potrebu koje osiguranik, vozač ili putnici nose u vozilu ili na vozilu, uključujući i odjeću na sebi. Pod stvarima za ličnu upotrebu podrazumijeva se lična prtljaga, odjeća, stvari za ličnu higijenu u ličnom svojstvu osoba koje se prevoze osiguranim cestovnim vozilom. Osim uobičajenih stvari, prtljagom se smatraju i: oprema za vikend i kampiranje, fotoaparat, kino kamera sa priborom, videokamera amatera sa priborom, CD uređaj, DVD uređaj, walkman, dvogled, kasetofon, lovačka puška, lično oružje i sportski rekviziti.

Ne smatraju se prtljagom:

- a) materijali i stvari koje služe za obavljanje profesionalne djelatnosti
- b) novac, nakit, plemeniti metali, predmeti posebne kulturne i istorijske vrijednosti, umjetnička djela i zbirke, čekovne i ostale knjižice banaka, kartice za plaćanje i isprave bilo koje vrste,

fotoaparati, videokamere i elektronski uređaji čvrsto ugrađeni u vozilu, elektronske igrice, satovi, oružje, bunde, skije, snowboard, naočare, kontaktna sočiva, uređaji audiovizuelne tehnike, elektronski i optički aparati i njihov pribor.

- (4) Potrebno je precizno označiti predmet osiguranja u ugovoru o osiguranju (naziv, vrsta i ostale važne oznake).
- (5) Prtljaga nije osigurana ako se prevozi bez prisustva vlasnika, a alat i pribor te pokretna tehnika nisu osigurani ako se prevoze bez prisustva vlasnika ili osobe koja je u djelatnom odnosu kod vlasnika.
- (6) Predmeti osiguranja iz stavka 1. ovog članka mogu biti osigurani samo ako je i za vozilo zaključeno potpuno kasko osiguranje.

OSIGURANI RIZICI

ČLANAK 39.

- (1) Osiguravatelj je obavezan isplatiti naknadu za štete nastale ostvarenjem osiguranih rizika potpunog kasko osiguranja.
- (2) Rizik krađe osiguranih predmeta pokriven je samo u slučaju da:
- je vozilo ukradeno
 - su predmeti ukradeni iz zaključanog vozila
 - su predmeti ukradeni iz vozila u zaključanoj garaži
 - su predmeti ukradeni iz zaključane prostorije u hotelu, prenoćištu ili stanu izvan mjesta stanovanja vlasnika
 - su ukradeni predmeti bili pričvršćeni na vozilu.

TERRITORIJALNA VALJANOST OSIGURANJA

ČLANAK 40.

Osiguranje vrijedi dok se vozilo nalazi na teritoriju BiH i ostalih zemalja članica Sistema zelene karte. Osiguravatelj zadržava pravo da posebnim aktom isključi pokriće rizika krađe vozila za pojedine države. Sa ovakvim aktom ugovaratelj osiguranja se upoznaje prilikom ugovaranja - zaključenja osiguranja.

SVOTA OSIGURANJA I OBRAČUN NAKNADE

ČLANAK 41.

- (1) Svota osiguranja određuje se prema vrijednosti osiguranog predmeta.
- (2) Pri obračunu naknade za osigurane predmete vrijedi:
- ako je nastala totalna šteta, naknađuje se šteta, ali najviše do iznosa svote osiguranja
 - ako je nastala djelomična šteta, naknađuje se u cjelini, ali najviše do svote osiguranja.
- (3) Pri obračunu naknade štete za prtljagu u autobusima, naknada će se izvršiti u skladu sa omjerom između broja

registriranih mjesta i broja putnika koji su bili u autobusu, ako se utvrdi da je u autobusu bio veći broj putnika nego što ima registriranih mjesta za koja je plaćena premija.

- (4) Iznos naknade štete obračunava se u smislu odredaba članka 23. i članka 24 ovih Pravila.

POSEBNA PRAVILA ZA POTPUNO KASKO OSIGURANJE

MOTORNIH VOZILA - KASKO POVJERENJA

PREDMET OSIGURANJA

ČLANAK 42.

- (1) Predmet osiguranja su: osobna, teretna vozila i sedlasti tegljači te uređaji i oprema koju u taj tip vozila standardno ugrađuje proizvođač vozila.
- (2) Ako se posebno ugovori, predmetom osiguranja mogu biti: nestandardno ugrađena oprema, alat, pribor, pokretna tehnika, putne kolekcije uzoraka robe i prtljaga.

OSIGURANI RIZICI

ČLANAK 43.

Pokriveni su osnovni osigurani rizici iz članka 17. ovih Pravila.

ISKLJUČENJA

ČLANAK 44.

Isključenja definirana u članku 20. ovih Pravila.

BONUS I MALUS

ČLANAK 45.

Odredbe o bonusu i malusu iz Pravila se ne primjenjuju.

FRANŠIZA - SUDJELOVANJE OSIGURANIKA U ŠTETI

ČLANAK 46.

- (1) Pri ugovaranju potpunog kasko osiguranja - kaska povjerenja, obvezno se ugovara sudjelovanje osiguranika u šteti.
- (2) Franšiza se obvezno ugovara, a može se ugovoriti u iznosima: 15%, 20%, 25% i 30% od iznosa svake štete po kojoj postoji obveza naknade osiguravatelja.
- (3) Ako je ugovoren rizik provalne krađe, tada se pri obračunu i obradi štete nastale nakon ostvarenja rizika krađe, razbojničke krađe, razbojništva ili protupravnog oduzimanja vozila, ako se drugačije ne ugovori odbija obavezna dodatna franšiza u visini od:
- 10% od utvrđenog iznosa štete
- (4) Od ukupnog iznosa obračunate štete odbija se samo iznos obvezne dodatne franšize za ostvareni rizik krađe, ako nije drugačije ugovoreno.
- (5) Obavezna franšiza za rizik krađe se može otkupiti korekcijskim koeficijentom na stopu temeljne premije. Korekcijski koeficijent iznosi 1,1.

**POSEBNA PRAVILA ZA KASKO OSIGURANJE
MOTORNIH VOZILA - ŠTEDNI KASKO
PREDMET OSIGURANJA
ČLANAK 47.**

Predmet osiguranja mogu biti osobna/putnička vozila starosti od 3 do 10 godina. Vrijednost na koju se osigurava je ugovorena vrijednost predmeta osiguranja.

**OSIGURANI RIZICI
ČLANAK 48.**

Štedno kasko osiguranje pokriva štete prouzrokovane svim osnovnim osiguranim rizicima iz članka 17. stavka 2. Ovih Pravila, koji za posljedicu imaju totalnu štetu ili krađu vozila.

**UTVRĐIVANJE IZNOSA NAKNADE ŠTETE
ČLANAK 49.**

1) Iznos naknade štete je ugovorena vrijednost na dan zaključenja police umanjena za amortizaciju do dana štetnog događaja i umanjena za ostatak vrijednosti vozila.

Na iznos osigurane sume obračunava se amortizacija: za vozila starosti od 3 do 6 godina 15% za godinu dana, a za vozila starosti preko 6 do 10 godina 10% za godinu dana.

2) Od ukupnog iznosa obračunate štete iz stavka 1. odbija se iznos obavezne dodatne franšize za ostvareni rizik provalne krađe, razbojničke krađe, razbojništva ili protupravnog oduzimanja vozila u iznosu od 10% za vozila sljedeće vrste: VW, BMW, Audi i Škoda Octavia.

**BONUS I MALUS
ČLANAK 50.**

Odredbe o bonusu i malusu iz Pravila se ne primjenjuju.

**POSTUPAK IZVANSUDSKOG RJEŠAVANJA SPOROVA
ČLANAK 51.**

(1) U rješavanju svih odštetnih zahtjeva podnesenih Društvu, kao osiguravatelju, od strane osiguranika, odnosno ugovaratelja osiguranja, predmetni zahtjev će se rješavati u skladu sa zakonom i pravilima osiguranja po kojima je ugovor o osiguranju sklopljen i za koji je, kao njegov sastavni dio i dokaz o sklapanju ugovora, izdana odgovarajuća polica osiguranja te dobrim poslovnim običajima.

(2) Za slučaj da se na temelju odštetnog zahtjeva i priložene dokumentacije ne može sa sigurnošću utvrditi u cijelosti utemeljenost odštetnog zahtjeva, odnosno postojanje osiguranog slučaja, ovlaštena osoba Društva pismeno će u primjerenom odnosno propisanom roku, pozvati ovlaštenog podnositelja odštetnog zahtjeva i dokumentirano ga upoznati sa razlozima zbog kojih njegov odštetni zahtjev u cijelosti odnosno djelomično nije utemeljen.

(3) Ako podnositelj zahtjeva prihvati razloge zbog

kojih se njegov zahtjev otklanja u cijelosti ili djelomično, odnosno ako prihvati iznos naknade štete koje Društvo prizna i ponudi kao naknadu za nastalu štetu u osiguranom slučaju, predmet će se riješiti izvansudskim putem u skladu sa odredbama Pravilnika o rješavanju odštetnih zahtjeva Društva te uz primjenu zakonskih i podzakonskih akata koji reguliraju poslove osiguranja u Republici Srpskoj ako je ugovor sklopljen u filijali Društva sa sjedištem u Republici Srpskoj.

(4) Rokovi za rješavanje odštetnih zahtjeva te rokovi za isplatu naknade iz osiguranja se utvrđuju u skladu sa člankom 919. Zakona o obveznim odnosima.

ČLANAK 52.

(1) Ovaj prečišćeni tekst sadrži: Pravila za kasko osiguranje motornih vozila, broj 412-00/15 od 19. 11. 2015. godine i Odluku o izmjeni i dopuni Pravila za kasko osiguranje motornih vozila, broj: 2059596 od 20. 04. 2020. godine i Odluku o dopuni Pravila za kasko osiguranje motornih vozila, broj: 20595340 od 16. 02. 2021. godine.

(2) Ovaj prečišćeni tekst stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 20595340

Sarajevo, 16. 02. 2021.

